

[Statsministeren]

ker under dansk kommando. Sådan har det været siden 1946, og regeringen påtænker ingen ændringer i dette forhold.

Det ligger mig på sinde at benytte lejligheden til klart og utvetydigt at sige, at Bornholm er en del, en ganske ordinær del af Danmark, ganske som en hvilken som helst anden ø eller halvø her i kongeriget. Der er ikke af nogen dansk regering indgået – og jeg kan ikke tænke mig, at der af nogen dansk regering skulle blive indgået – særlige aftaler med noget andet land om Bornholm.

Der udvises imidlertid fra dansk side i praksis en større tilbageholdenhed med hensyn til lejlighedsvis at tillade fremmede troppers tilstedeværelse på Bornholm end i Danmark i øvrigt, men det hænger bl.a. sammen med øens geografiske beliggenhed og har intet at gøre med aftaler med Sovjetunionen eller ensidige begrænsninger. Denne praksis er udtryk for afspændingsvilje fra dansk side.

Det skulle glæde mig, hvis jeg med rette kan gøre regning på, at også hr. Thoft måtte være tilhænger af afspænding, der som bekendt forudsætter gensidig god vilje.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg forstår, at vi sprang det som nr. 3 på dagsordenen opførte spørgsmål over, og at vi gik ned til det som nr. 4 opførte spørgsmål, nr. S 61. Jeg vil spørge om hr. Thoft har yderligere tillægsspørgsmål til dette. Ellers vil vi vende tilbage til det som nr. 3 på dagsordenen opførte spørgsmål nu.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 60

3) Til *forsvarsministeren* af:

Thoft (SF):

»Hvad er de militære formål med de havundersøgelser i Østersøen, som NATO i øjeblikket foretager med Rønne lufthavn som operationsbase, og hvilket NATO-organ er ansvarligt for disse undersøgelser?«

Anden næstformand (Mette Madsen):

Også dette spørgsmål vil blive besvaret af statsministeren, men på forsvarsministerens vegne.

Thoft (SF):

Jeg spørger her, hvad formålet militært set er med de såkaldte havundersøgelser. Det hænger sammen med, at der i dagspressen er fremkommet en lang række indbyrdes modstridende oplysninger om, hvad formålet med disse er, f.eks. at man måler havdybder. De kan såmænd aflæses på et almindeligt søkort, og sådan et går jeg ud fra at det amerikanske og det vesttyske marineluftvåben har anskaffet sig. Derfor synes jeg, det kunne være rart at vide, hvad disse spionfly, som har u-bådsbekæmpelse som speciale, har at gøre i den del af Østersøen, hvis formålet med vores særlige status for Bornholm er at fastholde Bornholm som lavspændingsområde.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Formålet med havundersøgelserne i Østersøen, der ikke har Rønne lufthavn som operationsbase, er – som allerede oplyst offentligt – at give NATO-landene bedre basisviden om miljøforhold i Østersøen ved at indsamle oplysninger om f.eks. vandtemperatur, strømforhold, vanddybder, saltindhold, undervandsstøj og bølgedannelse. En sådan undersøgelse kan naturligvis også give orlogsskibe bedre betingelser for at operere i Østersøen under alle tænkelige forhold. Det er hovedkvarteret for NATOs nordkommando i Oslo, der er den praktiske koordinator for denne havundersøgelse.

Arentoft (FP):

Mener statsministeren, at der principielt er forskel på, om man foretager sådanne havundersøgelser med fly eller med skibe? Jeg tænker på, at for et par år siden gav man tilladelse til, at russiske havundersøgelses-skibe måtte foretage målinger i danske farvande, oven i købet på dansk territorialfarvand, med anløbstilladelser i danske havne, og jeg kan faktisk ikke se forskellen på det, der sker med fly, og det, der sker med skibe. Vi ved oven i købet, at selv civile skibe, der sejler i danske farvande, meget ofte er bemandede med russiske søofficerer.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg kan svare hr. Arentoft, at efter min opfattelse kan der principielt ikke være nogen forskel, hvad enten sådanne undersøgel-